

❖ عنوان پژوهش:	طراحی الگوی نحوه گزارش دهی، پیگیری، درمان، توانبخشی و بازگشت به کار کارگران حادثه دیده شغلی تحت پوشش سازمان تامین اجتماعی
❖ نوع پژوهش:	کاربردی □ بنیادی □ توسعه‌ای □
❖ نوع خروجی حاصل از انجام پژوهش:	طرح پژوهشی ✓ گزارش کارشناسی □ سند سیاستگذاری □

لازم به ذکر است در چارچوب پژوهشی موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، منظور از طرح پژوهشی، سند سیاستگذاری و گزارش کارشناسی به شرح ذیل است:

«طرح پژوهشی»

طرح پژوهشی یکی از انواع قالب‌های تولید علمی محسوب می‌شود که منطبق با اصول علمی روش تحقیق انجام می‌شود.

«سند سیاستگذاری»

«سند سیاستگذاری»، گزارشی کوتاه، بی‌طرفانه و موجز در پاسخ به یک سؤال مشخص یا راجع به یک مسئله خاص است که استاندارد صلاحیت برای تهیه سند سیاستگذاری، افراد خبره هستند. این گزارش شامل سه بخش زیر می‌شود: بخش اول که به آن «خلاصه مدیریتی» خواهیم گفت، بر روی جلد گزارش، ضمن بیان مشکل در یک یا دو سطر، به ارائه راهکارهای اجرایی منطقی برای آن در حداکثر نصف صفحه می‌پردازد. بخش دوم که گزارش اصلی را تشکیل می‌دهد و در 3 تا 5 صفحه مطابق چارچوب تعیین شده تهیه می‌شود، «پیشنهادهای سیاستگذاری» نامیده می‌شود. بخش سوم که به تحلیل دقیق موضوع و ارائه اسناد پشتیبان آن می‌پردازد، «یادداشت سیاستگذاری» نام دارد. هر یک از این سه بخش برای اهداف خاص و مخاطبان ویژه خود تهیه می‌شوند.

«گزارش کارشناسی»

شامل ارائه یک گزارش کامل در خصوص یک موضوع خاص موردنظر است که به یک فرد مجری با سطح صلاحیت حداقل «محقق» واگذار می‌شود تا حداکثر طی 3 ماه، گزارش مورد نظر را منطبق با فرمت ارائه شده تهیه و ارائه نماید.

«تعریف سطح خرد/متوسط/کلان»

طرح خرد- طرحی است که از حیث مبلغ سه برابر حد نصاب معاملات خرد موسسه می‌باشد.

طرح متوسط- طرحی است که از حیث مبلغ از معاملات خرد فراتر بوده و حداکثر ده برابر سقف حد نصاب معاملات خرد موسسه می‌باشد.

طرح کلان- طرحی است که از حیث مبلغ از سقف معاملات متوسط فراتر باشد.

❖ توصیف و بیان مسئله:

تغییرات اقتصادی و اجتماعی و رشد روز افزون صنایع در کنار مزایای خود موجب افزایش حوادث ناشی از کار نیز شده است. حوادث شغلی یکی از مشکلات جدی جوامع امروزی هستند که خسارت های سنگین انسانی، اقتصادی و اجتماعی برای جوامع به بار می آورند. بررسی ها نشان میدهند که سالانه میلیونها حادثه شغلی در محیطهای کاری مختلف سراسر دنیا اتفاق می افتند که درصد بالایی از آنها با به کارگیری اصول ایمنی قابل پیشگیری هستند. به طور کلی حوادث شغلی یکی از مشکلات مهم کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه می باشد. به استناد ماده 60 قانون تامین اجتماعی حادثه ناشی از کار به حادثی گفته می شود که در حین انجام وظیفه و به سبب آن برای کارگر اتفاق می افتد و موجب صدمات جسمی و روانی می گردد. حوادث شغلی دارای اثرات نامطلوب زیادی بوده و پیامدهای ناگواری را برای نیروی کار مولد ایجاد می کند.

اغلب مردم جهان (بیش از 58% از آنها)، یک سوم از دوران زندگی خود را در محیط های کار سپری میکنند. مطابق با آمار سازمان بین المللی کار سالانه حدود دو میلیون نفر در محیط کار جان خود را از دست میدهند و صدها هزار کارگر آسیب جدی می بینند. سازمان بین المللی کار حادثه شغلی را به این ترتیب تعریف کرده است: حادثه شغلی یک واقعه برنامه ریزی نشده و غیرمنتظره ناشی از کار است که منجر به مرگ، بیماری یا آسیب یک یا چند کارگر میشود. این حوادث شغلی دارای هزینه های اقتصادی بسیار بالایی می باشند. هزینه های اقتصادی ناشی از حوادث میتوانند هزینه های مستقیم (از قبیل صدمه به مواد، هزینه های بیمه ای و درمانی) و یا غیرمستقیم (پنهان) (از قبیل اختلال در کار و فعالیت، بازآموزی کارگران جایگزین، کاهش کیفیت و بهره وری محصول) باشند. برخی از محققان هزینه های غیرمستقیم را چندین برابر هزینه های مستقیم برآورد کرده اند. حوادث شغلی تأثیر مهمی بر جوامع انسانی دارند و هزینه های بالایی را بر سیستم اجتماعی یک کشور وارد می نمایند و منجر به غیبت از کار و بهره وری پایین میشوند. از جمله نتایج حوادث شغلی،

ناتوانی دائمی و مرگ و از دست دادن روزهای کاری و زیان اقتصادی میباشد. به ویژه مرگ کارگران یا ناتوانی دائمی آنها منجر به خسارت اقتصادی و مشکلات اجتماعی برای کارفرمایان، کارگران و خانواده آنها می شود. میتوان این حوادث را با استفاده از اقدامات پیشگیرانه کاهش داد.

در ایران، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مسئولیت تدوین مقررات مرتبط با ایمنی و نظارت بر اجرای آنها در محیط های کاری را برعهده دارد. کارفرمایان موظف هستند کلیه حوادث شغلی رخ داده در محیط کار را طی 72 ساعت به نزدیکترین اداره کار گزارش نمایند. اداره کل بازرسی کار، این گزارشها را جمع آوری و تجزیه و تحلیل نموده و برای پیشگیری از وقوع مجدد آنها اقدام به برنامه ریزی می نماید با توجه به اهمیت بالای نیروی کار در اقتصاد کشور، وجود یک مکانیسم منسجم جهت شناسایی به موقع حوادث شغلی، پیگیری و درمان به موقع و تسریع در جهت بازگشت به کار نیروی سالم و مولد از ضروریات هر کشوری می باشد. در این راستا سازمان تامین اجتماعی مطالعه ای را با عنوان طراحی الگوی نحوه گزارش دهی، پیگیری، درمان، توانبخشی و بازگشت به کار کارگران حادثه دیده شغلی تحت پوشش سازمان تامین اجتماعی طراحی نموده است تا با کمک نتایج حاصل از این مطالعه و تجارب سایر کشورها، بتوان کمک شایانی در جهت کاهش و رسیدگی بهتر و سریعتر به حوادث ناشی از کار انجام داد.

❖ اهداف مورد نظر برای تحقیق:

◀ هدف اصلی

طراحی الگوی نحوه گزارش دهی، پیگیری، درمان، توانبخشی و بازگشت به کار کارگران حادثه دیده شغلی تحت پوشش سازمان تامین اجتماعی

◀ اهداف فرعی

1. مرور متون و بررسی تجارب سایر کشورها در زمینه حوادث شغلی و نحوه مدیریت آن
2. بررسی وضعیت ایران در زمینه حوادث شغلی و نحوه مدیریت آن
3. بررسی عوامل موثر بر نحوه مدیریت و کاهش حوادث شغلی در ایران
4. ارائه الگوی نحوه گزارش دهی، پیگیری، درمان، توانبخشی و بازگشت به کار کارگران حادثه دیده

❖ زمینه های استفاده و کاربرد نتایج تحقیق (کاربست آن در سازمان

تامین اجتماعی یا حوزه رفاه و تامین اجتماعی):

جهت تصمیم‌گیری در خصوص اصلاح نحوه گزارش دهی، پیگیری، درمان، توانبخشی و بازگشت به کار کارگران حادثه دیده شغلی تحت پوشش سازمان تامین اجتماعی	
❖ محدوده مکانی و محدوده زمانی سازمان تامین اجتماعی سال‌های 1399 الی 1400	
❖ شرح خدمات مورد انتظار: 1- ارائه تعاریف حوادث شغلی و خدمات ارائه شده به فرد حادثه دیده و مسئولیت کارگر و کارفرما و... در قبال حادثه ناشی از کار در سازمان های بیمه گر در کشور های منتخب 2- بررسی متون در خصوص نحوه گزارش دهی، پیگیری، درمان، توانبخشی و بازگشت به کار کارگران حادثه دیده در کشور های منتخب 3- شناخت فرایند نحوه گزارش دهی، پیگیری، درمان، توانبخشی و بازگشت به کار کارگران حادثه دیده در ایران و کشورهای منتخب 4- نحوه برخورد با کارگر و کارفرما در سازمان های بیمه گر در کشورهای منتخب 5- راهکارهای پیشگیرانه اعمال شده جهت جلوگیری از حوادث شغلی در کشورهای منتخب 6- مقایسه فرایند گزارش دهی، پیگیری، درمان، توانبخشی و بازگشت به کار کارگران حادثه دیده در ایران و کشورهای منتخب 7- ارائه الگوی نحوه گزارش دهی، پیگیری، درمان، توانبخشی و بازگشت به کار کارگران حادثه دیده	
❖ خروجی‌های مورد انتظار : 1- گزارش کارشناسی 2- سند سیاستی	
❖ محدودیت ها و موانع احتمالی پیش رو:	
❖ مدت زمان حدودی اجرای پروژه (ماه): 4 ماه	
❖ سطح مورد نظر برای اجرای طرح: ☐ متوسط ☐ کلان	✓ خرد